

Bijlage Soevereiniteit

De gemeente Ede hecht grote waarde aan digitale autonomie en eist dat de aangeboden oplossing in hoge mate deze soevereiniteit waarborgt. Zie hiervoor het beleid van de gemeente Ede zoals door het College van B&W is vastgesteld.

[Gemeente Ede kiest voor meer digitale autonomie | Gemeente Ede](#)

Concreet eisen wij dat opdrachtnemer de volgende twee risico's met betrekking tot digitale soevereiniteit en de geo-politieke ontwikkelingen in hoge mate mitigeert:

1. het risico op vorderen van data onder druk van een buitenlandse mogelijkheid
2. het risico op het staken van de dienst onder druk van een buitenlandse mogendheid.

Gemeente Ede acht bovenstaande risico's voldoende gemitigeerd bij het gebruik van een volledig Europese (EU danwel EER) gebaseerde oplossing waarbij alle partijen en onderaannemers uitsluitend onder Europese jurisdictie vallen.

Als inschrijver wel direct of indirect onder buitenlandse (anders dan EU of EER) jurisdictie valt of gebruik maakt van onderliggende diensten van buitenlandse partijen dient inschrijver aan te tonen zowel het risico van het vorderen van data alsook het risico van het staken van de dienst (bijvoorbeeld onder druk van buitenlandse overheden) verregaand te hebben gemitigeerd. **Deze maatregelen dient u als uitwerking bij deze eis toe te voegen.** Hierbij maakt aanbestedende dienst de volgende aantekeningen:

1. het sluitend inrichten van extern sleutelbeheer (zoals bijvoorbeeld Microsoft DKE) als borging van de vertrouwelijkheid is niet eenvoudig en er is veel twijfel over de daadwerkelijke effectiviteit en werkbaarheid van deze oplossingen;
2. er zijn gemeente Ede op dit moment geen maatregelen bekend die het risico op het staken van de dienst onder invloed van buitenlandse wet- en regelgeving afdoende mitigeert.

Gemeente Ede wijst in dit verband ook op het recent rapport van GreenbergTraurig [Onderzoeksrapport AWS ESC | Rijksoverheid.nl](#) waarin geconcludeerd wordt dat het concept van een "soevereine cloud" (in dit geval van AWS) niet tot volledige mitigatie leidt.

Aanbestedende dienst begrijpt dat inschrijver tijd nodig kan hebben om aan deze eis te voldoen en stelt een termijn van maximaal drie jaar na gunning om de nodige maatregelen te treffen. **In dat geval dient inschrijver een migratieplan voor de te nemen maatregelen bij te voegen**